

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 5T/47/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422010427
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Juhás
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2023:6422010427.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom, v konaní pred samosudcom JUDr. Štefanom Juhásom, na hlavnom pojednávaní konanom v Žiari nad Hronom dňa 11. 1. 2023, takto

rozhodol:

Obžalovaní:

K. J., narodený XX. X. XXXX v D. Š., T. D. Ú. XXX/X, D. Š.,

S. J., narodený X. XX. XXXX C. D. Š., trvale bytom R. XXX/XX, D. Š.,

sa uznávajú za vinných, že

dňa 28. 2. 2022 v presne nezistenom čase medzi 14.00 hod. až 15.00 hod. vošli na neoplotený pozemok, cez ktorý prešli k rodinnému domu so súpisným číslom XXX v obci Š. D., ktorého vlastníkom je K. Š., R. X. X. XXXX, trvale bytom Š. D. Č. XXX, kde sa pri pravej strešnej časti domu vyšplhali sa na podstienku pri povale a potom nezisteným predmetom a spôsobom zbúrali pravý múr strechy vedľa vstupných dverí na povale, následne vošli do priestoru povaly, odkiaľ si spustili padacie schody a po nich zliezli do vnútorných obývaných priestorov domu, kde boli spozorovaní obyvateľom tohto domu W. Š., nar. XX. X. XXXX a jeho kamarátom K. W., následne boli vyzvaní na opustenie domu, po čom dom opustili - S. J. cez odomknuté vchodové dvere a K. J. vybehol padacími schodmi na strechu a následne von do záhrady odkiaľ prišli, čím týmto konaním poškodenému K. Š. spôsobili škodu poškodením múru rodinného domu vo výške asi 108,41 €,

teda

spoločným konaním neoprávnene vnikli do obydľia iného a čin spáchali závažnejším spôsobom konania - vlámaním,

čím spáchali

prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno e) Trestného zákona, formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona,

za to im ukladá:

Obžalovanému K. J. podľa § 194 odsek 2 Trestného zákona, za použitia § 38 odsek 2 Trestného zákona, § 36 písmeno l) Trestného zákona, § 37 písmeno m) Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 48 odsek 2 písmeno b) Trestného zákona zaraďuje obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Obžalovanému S. J. podľa § 194 odsek 2 Trestného zákona, za použitia § 38 odsek 2, 3 Trestného zákona, § 36 písmeno k), l) Trestného zákona, § 37 písmeno m) Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov.

Podľa § 51 odsek 1 Trestného zákona, § 49 ods. 1 písmeno a) Trestného zákona výkon uloženého trestu podmienienečne odkladá a zároveň obžalovanému ukladá probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 odsek 2 Trestného zákona určuje skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 51 odsek 2 Trestného zákona, § 51 ods. 4 písmeno k) Trestného zákona ukladá obžalovanému povinnosť spočívajúcu v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

o d ť o v o d n e n i e :

Okresnému súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) bola 23. 8. 2022 doručená obžaloba prokurátora Okresnej prokuratúry v Žiari nad Hronom sp. zn. 2 Pv 63/22/6613-59, na obžalovaného K. J., nar. XX. X. XXXX (ďalej aj „obž. J.“) a obžalovaného S. J., nar. X. XX. XXXX (ďalej aj „obž. J.“) pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno e) Trestného zákona, formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, ktorého sa mali dopustiť na skutkovom základe, ako je uvedený vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Na hlavnom pojednávaní obžalovaní vyhlásili, že sú vinní zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, pričom súd prijal ich vyhlásenie, keďže bolo dostatočne podporené dôkazmi zabezpečenými v prípravnom konaní (výpoveďami svedkov, odborným vyjadrením a listinnými dôkazmi), ako aj kladnými odpoveďami obžalovaných na otázky v zmysle § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Trestného poriadku a súhlasným stanoviskom prokurátora. Dokazovanie bolo na hlavnom pojednávaní vykonané len listinnými dôkazmi v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie o druhu a výške ukladaného trestu a náhrade škody.

Z registra priestupkov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky vyplynulo, že obž. J. sa doposiaľ dopustil štyroch priestupkov, a to dvoch priestupkov podľa § 50 ods. 1 z. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „z. č. 372/1990 Zb.“), ktorých sa dopustil v roku 2018 a boli riešené v rozkaznom konaní uložením pokuty. Ďalšieho priestupku podľa § 22 ods. 1 z. č. 372/1990 Zb. sa dopustil 3. 1. 2019 a posledný priestupok podľa § 49 ods. 1 písm. d) z. č. 372/1990 Zb. spáchal 28. 10. 2021, za čo mu bolo uložené pokarhanie.

Obž. J. sa doposiaľ dopustil siedmich priestupkov, všetky na úseku cestnej premávky, naposledy 9. 7. 2021, za čo mu bola uložená pokuta vo výške 400 €.

Z odpisu z registra trestov vyplýva, že obž. J. má štrnásť záznamov v registri trestov, najmä za majetkovú trestnú činnosť. Naposledy mu bol Okresným súdom Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 0T/7/2022 za trestný čin podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, uložený trest odňatia slobody vo výmere 9 mesiacov s podmienienečným odkladom a skúšobnou dobou 30 mesiacov a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá vo výmere 3 roky. Okresným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 2T/45/2022 bol obž. J. odsúdený za zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov,

ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) Trestného zákona účinného do 30. 4. 2022, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky a 8 mesiacov, voči ktorému sa obž. J. a prokurátor odvolali. V čase vyhlásenia rozsudku okresný súd nemal k dispozícii písomné vyhotovenie rozsudku odvolacieho súdu, preto vychádzal iba z hlásenia z Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici z 1. 12. 2022, z ktorého vyplýva, že trest, ktorý mu bol uložený okresným súdom, bol potvrdený rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici.

V prípade obž. J. súd z odpisu z registra trestov zistil, že má doposiaľ 11 právoplatných odsúdení za rôznorodú trestnú činnosť. Naposledy bol právoplatne odsúdený za trestný čin podľa § 289 ods. 2 Trestného zákona, za čo mu bol uložený peňažný trest 700 € a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá vo výmere 2 roky.

Zo správy z Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici vyplýva, že obž. J. sa počas výkonu väzby nesprával v súlade s ústavným poriadkom a niekoľkokrát musel byť upozornený na jeho dodržiavanie. V rámci zaradenej práce mu bola vytknutá slabá pracovná morálka a prílišné rozptyľovanie ostatných pracujúcich. Disciplinárne odmenený nebol a potrestaný bol 30. 4. 2022 za porušenie zákazu nadväzovanie nepovolených kontaktov s inými obvinenými, za čo bol pokarhaný.

V správe o povesti obžalovaných Mestský úrad D. Š. uviedol, že za posledné obdobie neriešili sťažnosť na protispoločenské konanie obžalovaných, priestupkovo neboli riešené inšpektormi mestskej polície v D. Š..

Okresný súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadol najmä na okolnosti a spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, poľahčujúce a preťažujúce okolnosti a na osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

Vychádzal pritom z ustanovení § 34 a nasl. Trestného zákona, podľa ktorých trest má jednak zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a zároveň má vytvoriť podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov. Trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Z uvedených ustanovení Trestného zákona vyplýva, že základnými funkciami trestu sú represívna, výchovná ako aj preventívna funkcia, vo forme individuálnej a generálnej prevencie.

Trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Nevyhnutnou zásadou pri ukladaní trestu je aj zásada proporcionálnosti (úmernosti) trestu. Primeranosť trestu je nevyhnutným predpokladom dosiahnutia jeho výchovných účinkov. Výsledkom aplikácie tejto zásady má byť uloženie takého trestu, ktorý bude úmerný k spáchanému trestnému činu. Úmernosť trestu okrem iného určuje aj pohnútko páchatela a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatela si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatela. Možnosť nápravy páchatela konkretizuje jeho osobu vo všetkých zásadných súvislostiach. Primárne ide o stanovenie prognózy budúceho vývoja správania sa páchatela na základe objasnenia jeho osobnostných vlastností a ich spojitostí so spáchaným trestným činom, vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry. Z hľadiska posúdenia možnosti nápravy páchatela je potrebné zohľadniť celkový spôsob jeho života a jeho správanie pred spáchaním trestného činu a jeho postoj k spáchanému trestnému činu (Rt 23/1967). Záver súdu o možnosti nápravy páchatela musí byť vždy v súlade s ochranou, ktorú uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, jej členom a štátu pred útokmi páchatelov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti. Pri ukladaní trestu pritom treba vždy vychádzať zo spojenia a vzájomnej vyváženosti dvoch princípov, a to z princípu zákonnosti trestu a z princípu individualizácie trestu.

Pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písmeno a) Trestného zákona je stanovená trestná sadzba trestu odňatia slobody 1 až 5 rokov.

Priznanie sa obžalovaných k spáchaniu trestného činu a ich úprimné oľutovanie vyhodnotil súd ako poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona. U obž. J. súd zohľadnil ako poľahčujúcu

okolnosť, že uhradil spôsobenú škodu. Príťažujúcou okolnosťou u oboch obžalovaných bola skutočnosť, že už boli za trestný čin odsúdení (§ 37 písm. m) Trestného zákona). Iné poľahčujúce ani príťažujúce okolnosti u obžalovaných zistené neboli. Pri skúmaní pomeru poľahčujúcich a príťažujúcich okolností podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona dospel k záveru, že pomer poľahčujúcich a príťažujúcich okolností je u obž. J. rovnaký, a preto nebol dôvod na modifikáciu trestnej sadzby v zmysle ust. § 38 ods. 3 alebo 4 Trestného zákona. U obž. J.J. súd aplikoval ust. § 38 ods. 3 Trestného zákona z dôvodu prevažujúcich poľahčujúcich okolností a znížil hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu (1 - 3 roky a 8 mesiacov).

Súd obž. J. uložil trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, teda na samej dolnej hranici trestnej sadzby, ktorý považuje vzhľadom na naplnenie účelu trestu za primeraný. Takto uložený trest podľa názoru súdu dostatočne naplňuje funkciu trestu, ktorou je individuálna a generálna prevencia. Súd pri jeho ukladaní prihliadol na samotný postoj obžalovaného, ktorý sa priznal k spáchaniu skutku až na hlavnom pojednávaní. Okrem toho súd musel zohľadniť skutočnosť, že uvedeného skutku sa obž. J. dopustil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia (trest uložený Okresným súdom Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. OT/7/2022).

Okresný súd v prípade obž. J. nevzhladol okolnosti odôvodňujúce postup podľa § 286 Trestného poriadku, v spojení s § 215 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku aj vzhľadom na osobu obžalovaného, predovšetkým na jeho doterajšiu kriminálnu minulosť a z toho vyplývajúci záver, že ani doposiaľ uložené tresty nevedli k jeho náprave. Z tohto dôvodu nepovažoval trest uložený v tomto konaní za celkom bezvýznamný v porovnaní s trestom, ktorý mu bol právoplatne uložený v konaní vedenom pred okresným súdom pod sp. zn. 2T/45/2022. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že postup podľa § 215 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku vylučuje aj tá skutočnosť, že na okresnom súde sa voči obž. J. vedie ďalšie konanie pod sp. zn. 4T/36/2022, ktoré nie je právoplatne skončené (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. 2. 2019, sp. zn. 5 Tost 44/2018).

Vzhľadom na to, že obž. J. bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním tohto trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin, súd ho zaradil pre výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia v súlade s § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona.

V prípade obž. J. súd ukladal trest odňatia slobody taktiež na dolnej hranici trestnej sadzby, a to 18 mesiacov, ktorého výkon podmienene odložil v súlade s § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, uložil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe a zároveň podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu v trvaní 3 roky. Obžalovanému súčasne uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie. Na dosiahnutie účelu trestu vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu obž. J., ktorý sa k jeho spáchaniu od začiatku a opakovane priznal a svoje konanie úprimne oľutoval, postačovala len jeho hrozba pri jeho podmienenom odklade. Zabrániť páchatelovi v ďalšom páchaní trestnej činnosti môže trest nielen priamo, teda tým, že mu fyzicky znemožní dopustiť sa určitého konania (napr. nepodmienený trest odňatia slobody), ale aj nepriamo, už samotnou existenciou trestu v zákone za určité konanie a obavou z jeho uloženia a výkonu, pričom ide o tzv. psychické zábrany a pôsobenie a takýmto trestom je odňatie slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu. Vzhľadom na okolnosti daného prípadu, keď obž. J. zaujal odlišný postoj k spáchanému skutku oproti obž. J., bolo by neprimerane prísne uloženie nepodmieneného trestu, čo by sa v konečnom dôsledku minulo výchovnému účinku trestu.

Pokiaľ ide o nárok na náhradu škody, poškodený si včas uplatnil náhradu škody, ktorej výška bola preukázaná na základe odborného vyjadrenia č. 333/2022 z 27. 5. 2022, vypracovaného znaleckou organizáciou JHS s. r. o., vo výške 108,41 €. O náhrade škody súd nerozhodoval vzhľadom na skutočnosť, že škoda bola zo strany obž. J. uhradená v celom rozsahu, čo bolo preukázané dokladom o úhrade sumy 110 € poškodenému K. Š..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia na Okresný súd Žiar nad Hronom k sp. zn. 5T/47/2022. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho,

komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takej osoby, oznámením je až doručenie. Odvolanie má odkladný účinok (§ 306/2 Trestného poriadku).

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a Trestného poriadku) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2 Trestného poriadku). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2 Trestného poriadku)
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b Trestného poriadku) a to len vo svoj prospech (§ 308/2 Trestného poriadku)
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2 Trestného poriadku)
- zákonný zástupca obžalovaného, opatrovník obžalovaného a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obžalovaného i proti jeho vôli (§ 308/2 Trestného poriadku)
- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345/1 Trestného poriadku)
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c Trestného poriadku), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1 Trestného poriadku). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68 Trestného poriadku)
- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307/1d Trestného poriadku), (§ 45/1 Trestného poriadku).

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.